

fotografie = kinderspel!

lespakket 4:

sehadow

thema

Schaduwen zijn een beetje zoals wolken: je kan er allerlei vormen in herkennen. Bovendien kan je schaduwen - in tegenstelling tot wolken - zelf controleren, sturen en aanvullen.

In dit lespakket gaan we specifiek met schaduwen aan de slag. De kinderen leren schaduwen observeren en manipuleren, gaan er dingen bijtekenen om iets nieuws te creëren en gaan experimenteren met dubbele belichting. Daarbij worden twee beelden over elkaar geplaatst, een proces dat extra goed werkt met schaduwen en contrastrijke foto's.

wat?

Deze lespakketten zijn gemaakt voor kinderen van **4 tot 12 jaar**. De basis is telkens dezelfde, maar via allerlei **varianties** kan je de les uitdagender of eenvoudiger maken en ze zo aanpassen aan het niveau van de klas.

De pakketten hebben daardoor ook een **flexibele tijdsduur**. Ze zijn ontworpen om er één lesuur aan te wijden, maar door de varianties kan je er echter ook een halve dag mee bezig zijn, of er één opdrachtje uithalen voor een kwartiertje hoekenwerk. Je kan een lespakket ook in verschillende stapjes uitvoeren om de aandacht van de kinderen wat te spreiden.

lesdoelen:

- Leerlingen kunnen een app gebruiken.
- Leerlingen herkennen contrast in een foto.
- Leerlingen kunnen twee foto's monteren in een app.
- Leerlingen weten hoe ze schaduw fotograferen.
- Leerlingen ervaren creatieve toepassingen met een foto.

Bekijk [hier](#) de **begeleidende introductievideo** voor de leerkrachten bij dit lespakket.

verloop

1. instap:

BASIS:

Ga in gesprek met de leerlingen over schaduw.

Heb je je eigen schaduw al eens gezien?

Heb je daar al eens mee gespeeld of gekke vormen gemaakt?

Wanneer was jouw schaduw zichtbaar? Bij felle zon of felle lichten of spots.

BESCHOUWING:

1. Google het werk 'Shadowology' van de Belgische illustrator Vincent Bal. Waar staat het licht? Wat maakt dit werk zo creatief?

'Shadowology' (Vincent Bal)

2. Bekijk met de kinderen de [video 'schaduw'](#) van fotografie = kinderspel.
3. Oefening zonder camera: Maak een gekke schaduw in het zonlicht.

2. materiaal:

- Camera, smartphone of tablet.
- Mogelijkheden om de resultaten te tonen (beamer, scherm...).
- Doe deze les op een **zonnige dag**, zodat je de schaduw van de zon kan gebruiken.
- Installeer de gratis app [Snapseed](#) voor de 'heavy' versie van deze les (zie punt 5).

3. leskern:

1. Ga op zoek en fotografeer een patroon of structuur (foto 1).

Tip: meer over patronen vind je in lespakket 6 over patronen.

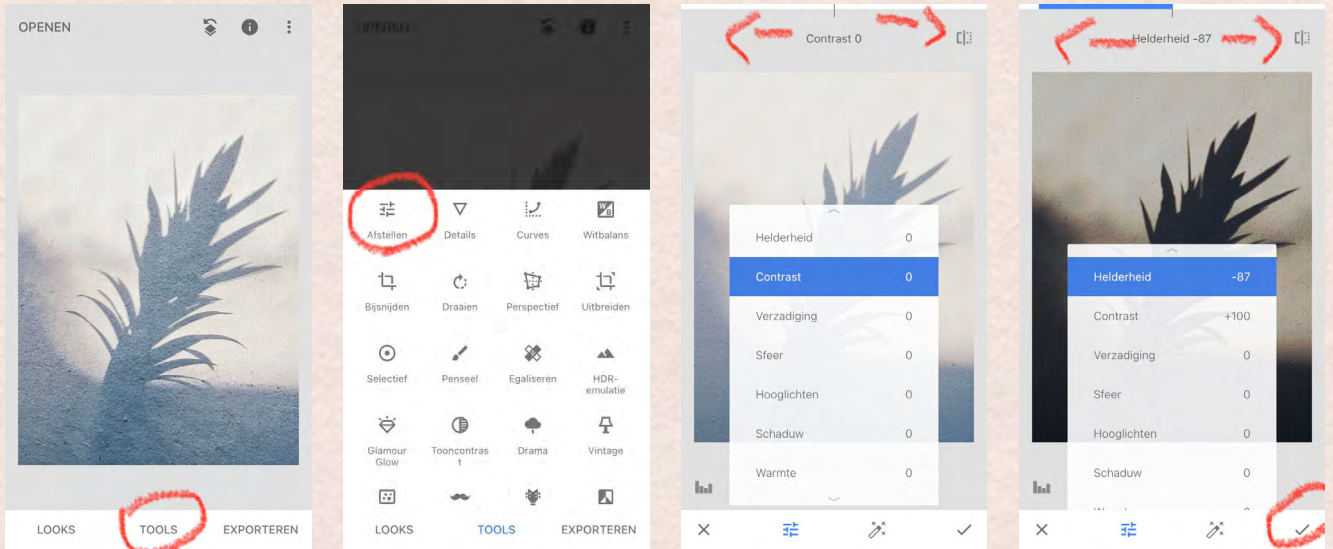
2. Fotografeer een gekke schaduw van je klasgenoot of jezelf (foto 2, in het voorbeeld hier met een schaduw van een plant).

3. Open foto 2 in de app Snapseed. Via de 'tools'-knop en de functie 'afstellen' kan je het contrast van foto 2 versterken door te spelen met 'helderheid' en 'contrast'. **Met een sterker contrast zal het effect van de dubbele belichting beter te zien zijn.** Durf daarom echt extreem te gaan.

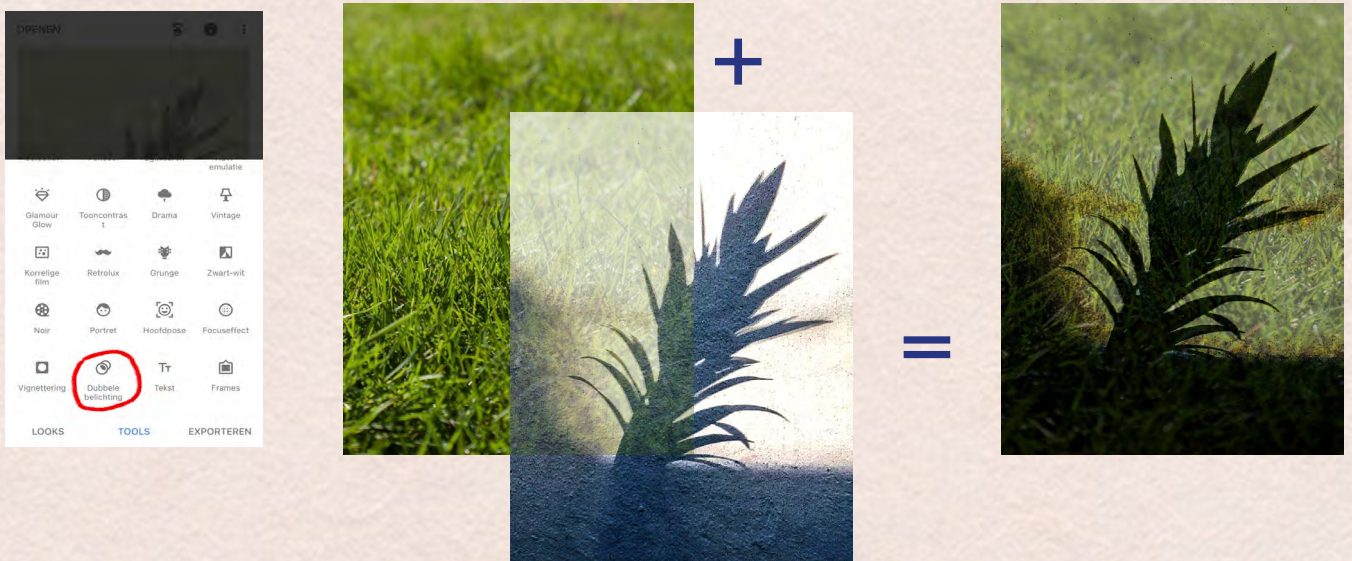
Door te schuiven in de balk bovenaan kan je spelen met het niveau van elke aanpassing. Bevestig met het vinkje rechts onderaan als je klaar bent (zie instructies p. 5).

Instructies om het contrast te versterken (step 3).

- Voeg dan via de functie 'dubbele belichting' foto 1, de foto met het patroon, toe aan foto 2. Bevestig opnieuw via het vinkje. Dan kan je via 'exporteren' de foto opslaan of verzenden.

4. evaluatie:

Deel de resultaten met de andere leerlingen.

De kinderen herhalen welke stappen ze genomen hebben om tot dit resultaat te komen. Hierbij benoemen ze:

- Het voorwerp van het patroon of de structuur in foto 1.
- De manier waarop ze contrast maakten in foto 2.
- Welke (extra) handelingen ze in de app hebben toegepast voor het gewenste effect.

5. variaties:

LIGHT:

Deze aanpassing in de opdracht is toepasbaar voor jongere leerlingen of leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

- **Stapel verschillende voorwerpen** en maak een gekke schaduw. Dit kan ook zonder fototoestel.
- **Teken bij je schaduw** op een wit blad (zoals Vincent Bal).

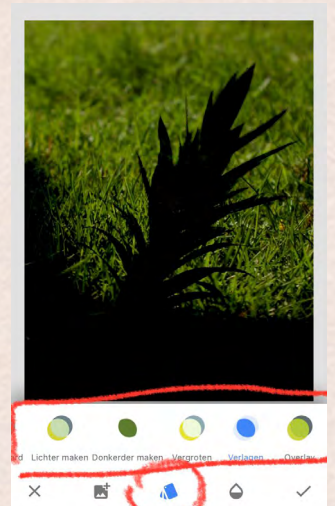
HEAVY:

Deze varianten zijn voor de oudere leerlingen of leerlingen die extra uitdaging nodig hebben.

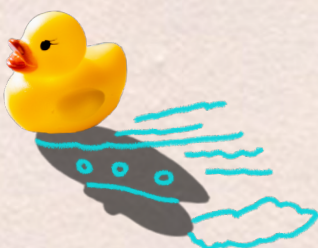
- Gebruik de **extra mogelijkheden in de app**:
 1. Je kan de bovenste foto in de dubbele belichting ook positioneren. Zoom en draai met je vinger om de positie van de tweede foto te wijzigen, zodat je op zoek kan gaan naar interessantere effecten in de compositie.
 2. Gebruik bij de dubbele belichting de functie 'lagen' voor een ander effect.
 3. Gebruik een derde foto in de dubbele belichting.

- Daag de kinderen uit om een stapje verder te gaan. Laat ze op zoek gaan naar manieren om, door twee foto's te combineren, iets meer te vertellen. Een tweede beeld kan een **extra betekenis of emotie** oproepen. Een patroon van

een veld met bloemen, zal bijvoorbeeld je originele beeld een rustige, romantische sfeer geven, terwijl datzelfde beeld gecombineerd met ruwe rotsen een heel andere sfeer zal uitstralen.

Klik bij dubbele belichting op 'lagen' en probeer de verschillende effecten uit.

Veel fotografeerplezier!

Bekijk ook de andere lespakketten op [onze website](http://www.klascement.net) of op [klascement.net](http://www.klascement.net).